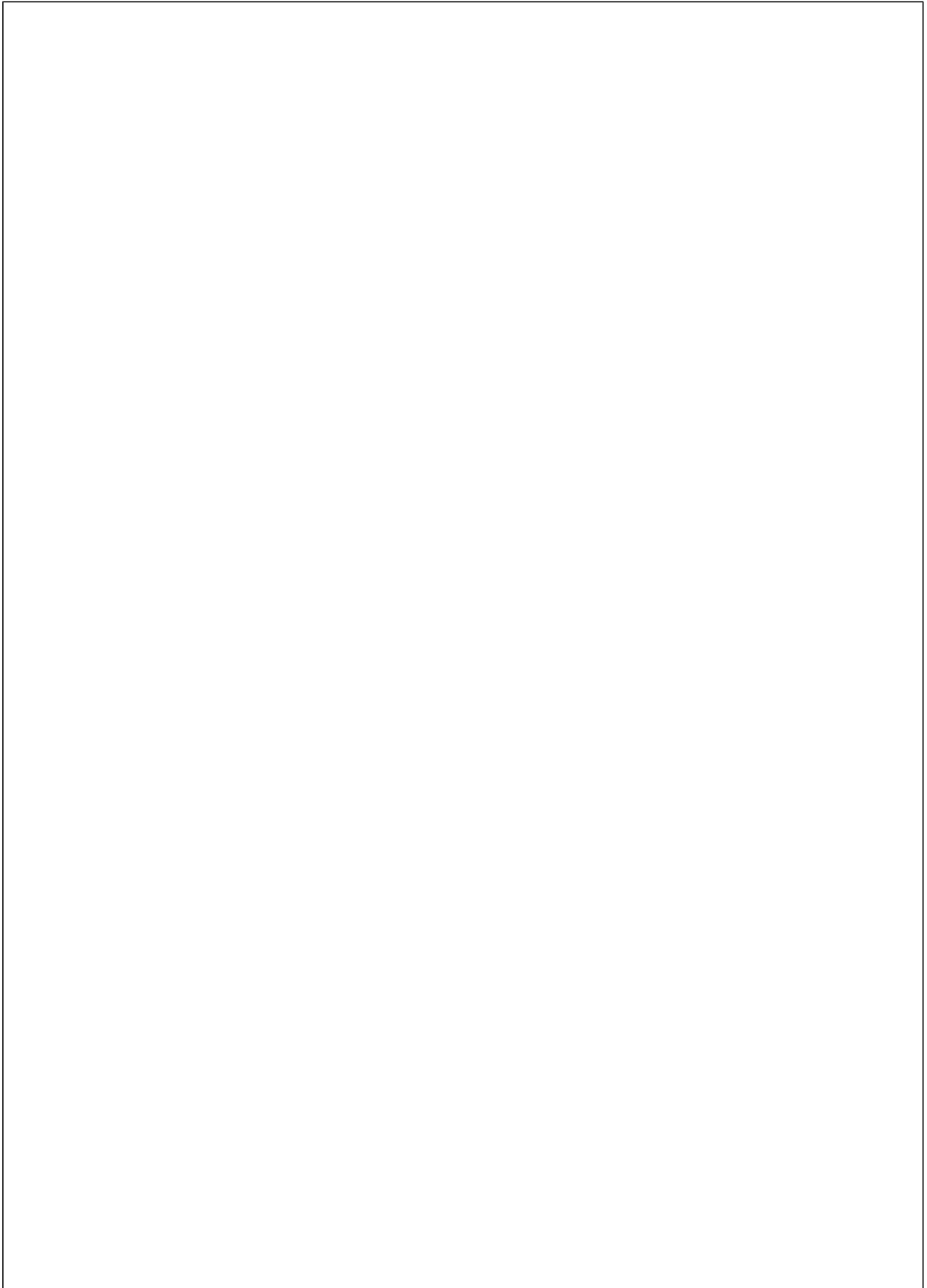

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/178630,Tradycja-romantyczna-wczoraj-i-dzis-debata-wokol-serii-wydawniczej-Literatura-i-.html>
28.02.2026, 15:05

„Tradycja romantyczna wczoraj i dziś” – debata wokół serii wydawniczej „Literatura i pamięć”

– Jest jakaś wielka moc w „Panu Tadeuszu” Adama Mickiewicza, ta moc, która sprawia, że wersy i słowa z epopei narodowej dźwięczą w uszach Polaków już od dwóch wieków – i w duszy, i w sercach, i w umysłach – mówił prezes IPN dr Karol Nawrocki w Belwederze podczas otwarcia dyskusji „Tradycja romantyczna wczoraj i dziś. Wokół serii wydawniczej »Literatura i pamięć«”. Dyskusję można obejrzeć na kanale IPNtv.

09.02.2023

Seria „Literatura i pamięć”, objęta patronatem honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Andrzeja Dudy, to obszerna kolekcja książek, efekt wspólnego wysiłku Instytutu Pamięci Narodowej i Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w ramach Programu Wspierania Pamięci Narodowej. Do księgarń trafił niedawno 10. tom serii.

Spotkanie, które odbyło się 9 lutego 2023 w historycznych wnętrzach Belwederu, było okazją do świętowania skromnego jubileuszu, podsumowania obecnego stanu serii oraz pretekstem do rozmowy historyków literatury o wyzwaniach, jakie stoją przed twórcami i koordynatorami projektu.

Na spotkanie przybyli m.in. prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki i jego zastępca dr hab. Karol Polejowski, doradca Prezydenta RP dr Barbara Fedyszak-Radziejowska oraz liczne grono zaproszonych gości. W rozmowie udział wzięli: prof. dr hab. Andrzej Waśko – inicjator serii „Literatura i Pamięć”, prof. dr hab. Janusz Gruchała i prof. dr hab. Krzysztof Dybiak – redaktorzy naukowcy serii. Dyskusję poprowadził dr Tomasz Szturo.

Podczas otwarcia spotkania prezes IPN dr Karol Nawrocki przypomniał często zadawane pytanie, „czy lepiej dzieje XIX i XX w. są w stanie oddać zawodowi historycy, czy jednak literaci i poeci, którzy nie tylko odbijają historię w zwierciadle literatury, ale są też współtwórcami historii pod względem wyobraźni, natchnień i wielu innych emocji, które towarzyszą każdemu narodowi i każdemu społeczeństwu”.

Jako odpowiedź dr Nawrocki przywołał konkluzję jednego z uczestników dyskusji – prof. Andrzeja Waśki, który napisał niegdyś, że bez symbiozy literatury, historii, poetów i artystów z jednej strony nie uda się ustalić prawdy, którą można oddać powszechnemu odbiorowi, a z drugiej strony bez literatów prawdy historycznej nie udałoby nam się opowiedzieć w sposób atrakcyjny i tak bardzo obrazowy.

– I myślę, że ta symbioza między literaturą a pamięcią, literatura jest przecież częścią narodowej pamięci, stała się fundamentem tej serii – podsumował prezes IPN.

Książki wydawane w serii „Literatura i Pamięć” to popularnonaukowe monografie historycznoliterackie, poświęcone wybitnym twórcom i zjawiskom literackim XX wieku. Ich celem jest ukazywanie wartości artystycznych polskiej literatury oraz jej związków z historią narodową i powszechną. Seria zaadresowana jest głównie do nauczycieli języka polskiego i historii oraz studentów kierunków humanistycznych, a także do wszystkich pasjonatów historii i literatury

polskiej.

Organizatorami spotkania są: Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Instytut Pamięci Narodowej i Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

Zapis dyskusji na kanale IPNtv:

W serii „Literatura i pamięć” ukazały się:

2019

1. [Agnieszka Kowalczyk, *Józef Piłsudski pisarz*](#)
2. [Wojciech Kudyba, *Pamięć i godność. O poezji Jana Polkowskiego*](#)
3. [*Dzieje najnowsze w literaturze polskiej. Szkice o współczesnej poezji i prozie*, red. Antoni Buchała](#)

2020

4. [Maciej Urbanowski, *Rok 1920 w literaturze polskiej. Zarys monograficzny*](#)
5. [Krzysztof Dybciak, *Pisarz, który został papieżem. Twórczość Karola Wojtyły – Jana Pawła II*](#)
6. [Jerzy Sikora, *Pisarstwo Prymasa Tysiąclecia*](#)

2021

7. [Wojciech Gruchała, *Dobosz. Stefan Żeromski na drogach niepodległości*](#)
8. [Kazimierz Maciąg, *Sam jeden. Józef Mackiewicz – pisarz i publicysta*](#)

2022

9. [Andrzej Waśko, *Pan Tadeusz. Media pamięci*](#)
10. [Anna Rzymska, *Powracająca pamięć. O prozie i poezji Jarosława Marka Rymkiewicza*](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)